

Slovní úlohy a přibližná hodnota

Příklad 1: Který pravoúhelník má při daném obsahu S nejmenší obvod?

[čtverec, nebo-li strana a je rovna straně b]

Příklad 2: Do kružnice s poloměrem r vepište rovnoramenný trojúhelník tak, aby měl maximální obsah. Tento obsah určete.

$$\left[S = \frac{3\sqrt{3}r^2}{4} \right]$$

Příklad 3: Navrhujete plakát, aby se na něj vešlo 50 in^2 tisku s okraji 4 in. nahoře i dole a 2 in. na každé straně (in=inches=palce). Jaké budou rozměry plakátu, aby byla spotřeba papíru co nejmenší?

[$9 \times 18 \text{ in.}$]

Příklad 4: Máme obdélníkový papír o obvodu 36 cm, který ohneme tak, že nám vznikne dutý válec (spojíme kratší okraje obdélníku k sobě). Jaké rozměry papíru nám dají největší objem válce?

[$6 \times 12 \text{ cm}$]

Příklad 5: Délka obdélníku se zmenšuje rychlostí 2 cm/s, zatímco šířka obdélníku se zvětšuje rychlostí 2 cm/s. Když je délka 12 cm a šířka 5 cm, určete, jakým tempem se mění a) obsah, b) obvod a c) délka diagonál obdélníku.

[a) $14 \text{ cm}^2/\text{s}$, b) $0 \text{ cm}/\text{s}$, c) $-14/13 \text{ cm}/\text{s}$]

Příklad 6: Předpokládejme, že se rozměry x, y, z uzavřeného kvádrů mění následující rychlostí:

$$\frac{dx}{dt} = 1 \text{ m}/\text{s}, \quad \frac{dy}{dt} = -2 \text{ m}/\text{s}, \quad \frac{dz}{dt} = 1 \text{ m}/\text{s}.$$

Určete, jakým tempem se mění a) objem, b) povrch a c) délka diagonály kvádrů, když $x = 4$, $y = 3$, a $z = 2$. Diagonála se spočítá jako $s = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$.

[a) $2 \text{ m}^3/\text{s}$, b) $0 \text{ m}^2/\text{s}$, c) $0 \text{ m}/\text{s}$]

Příklad 7: Z transportéru padá písek rychlostí $10 \text{ m}^3/\text{min}$ na vrchol kuželovité hromady. Výška hromady je vždy tři osminy poloměru průměru podstavy. Jak rychle se mění a) výška a b) poloměr, když je hromada vysoká 4 m? Odpovězte v cm/min.

[a) $11,19 \text{ cm}/\text{min}$, b) $14,92 \text{ cm}/\text{min}$]

Příklad 8: Kulovitý balón je nafukován héliem rychlostí 100π m³/min. Jak rychle se zvětšuje poloměr balónu ve chvíli, kdy je jeho poloměr 5 m? Jak rychle se zvětšuje jeho povrch? Objem koule je $V = \frac{4}{3}\pi r^3$, povrch koule je $P = 4\pi r^2$.

[a) 1 m³/min, b) 40π m²/min]

Příklad 9: Pomocí diferenciálu určete přibližnou hodnotu $\operatorname{arccotg}(1,01)$

[$\pi/4 - 1/200$]

Příklad 10: Pomocí diferenciálu určete přibližnou hodnotu $e^{1,2}$

[$1,2e$]

Příklad 11: Určete Taylorův polynom druhého stupně funkce e^{-x^2} pro $x_0 = 0$.

[$1 - x^2$]

Příklad 12: Určete Taylorův polynom třetího stupně funkce $x^3 - 2x + 5$ pro $x_0 = 1$.

[$4 + (x - 1) + 3(x - 1)^2 + (x - 1)^3$]